

Czwartek, 27 kwietnia 2017 r.

P8_TA(2017)0200

Sytuacja w Wenezueli

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 kwietnia 2017 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli (2017/2651(RSP))

(2018/C 298/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje liczne wcześniejsze rezolucje w sprawie sytuacji w Wenezueli, w szczególności rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 18 grudnia 2014 r. w sprawie prześladowań demokratycznej opozycji w Wenezueli ⁽²⁾, rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji w Wenezueli ⁽⁴⁾,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, którego Wenezuela jest stroną,
- uwzględniając Międzyamerykańską kartę demokratyczną przyjętą w dniu 11 września 2001 r.,
- uwzględniając konstytucję Wenezueli, w szczególności jej art. 72 i 233,
- uwzględniając pismo organizacji Human Rights Watch do sekretarza generalnego Organizacji Państw Amerykańskich Luisa Almagro Lemesa z dnia 16 maja 2016 r. na temat Wenezueli ⁽⁵⁾,
- uwzględniając oświadczenie z dnia 31 marca 2017 r. wydane przez Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka Zeida Ra'ada Al Husseina na temat decyzji Sądu Najwyższego Wenezueli o przejęciu uprawnień ustawodawczych Zgromadzenia Narodowego,
- uwzględniając ostrzeżenia Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) w sprawozdaniach z dnia 30 maja 2016 r. i z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie Wenezueli i apel jego Sekretarza Generalnego o pilne zwołanie posiedzenia Stałej Rady na mocy art. 20 karty demokratycznej, aby omówić kryzys polityczny w Wenezueli,
- uwzględniając pismo z dnia 27 marca 2017 r. skierowane przez wiceprzewodniczącą Komisji/wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federikę Mogherini w sprawie pogarszającej się sytuacji i poważnych kryzysów politycznych, gospodarczych i humanitarnych w Wenezueli,
- uwzględniając deklarację OPA podpisaną przez jej 14 państw członkowskich w dniu 13 marca 2017 r., w której wezwano Wenezuelę m.in. do szybkiego zaplanowania wyborów, uwolnienia więźniów politycznych i uznania zapisanego w jej konstytucji rozdziału władzy,
- uwzględniając rezolucję Stałej Rady OPA z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie ostatnich wydarzeń w Wenezueli,
- uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Dz.U. C 294 z 12.8.2016, s. 21.

⁽³⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 190.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0269.

⁽⁵⁾ <https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela>

Czwartek, 27 kwietnia 2017 r.

- A. mając na uwadze, że w dniu 27 marca 2017 r. Sąd Najwyższy Wenezueli wydał decyzję o uznaniu wszystkich przepisów przyjętych przez Zgromadzenie Narodowe za niezgodne z konstytucją; mając na uwadze, że w dniu 29 marca 2017 r. Sąd Najwyższy Wenezueli wydał decyzję o zawieszeniu Zgromadzenia Narodowego, unieważniając jego działania ustawodawcze i postanawiając o przejęciu funkcji ustawodawczej przez Sąd Najwyższy;
- B. mając na uwadze, że decyzje wydane przez Sąd Najwyższy Wenezueli stanowią naruszenie zarówno rozdziału władzy zagwarantowanego w konstytucji oraz zobowiązania wszystkich sędziów do poszanowania i zagwarantowania integralności konstytucji Wenezueli (art. 334);
- C. mając na uwadze, że decyzje te zostały wydane bez żadnych podstaw konstytucyjnych, czy to w odniesieniu do uprawnień przyznanych Zgromadzeniu Narodowemu (art. 187 konstytucji), czy uprawnień, z których korzysta Izba Konstytucyjna Sądu Najwyższego (art. 336 Konstytucji);
- D. mając na uwadze, że wyznaczony przez rząd Wenezueli prokurator generalny państwa, Luisa Ortega Díaz, potępiła decyzję wydaną przez Sąd Najwyższy, uznając ją za naruszenie porządku konstytucyjnego; mając na uwadze, że w wyniku międzynarodowych reakcji i licznych apeli prezydent Nicolás Maduro zwrócił się do Sądu Najwyższego o zmianę decyzji o pełnym unieważnieniu Zgromadzenia Narodowego oraz mając na uwadze, że w dniu 1 kwietnia 2017 r. Sąd Najwyższy wydał nowe decyzje odwołujące poprzednią;
- E. mając na uwadze, że Sąd Najwyższy zawiesił uprzednio Zgromadzenie Narodowe i unieważnił jego działania w dniu 1 sierpnia 2016 r. i w dniu 5 września 2016 r. orzeczeniem nr 808;
- F. mając na uwadze, że koalicja wenezuelskich partii opozycyjnych, Mesa de la Unidad Democrática, zdobyła 112 miejsc w liczącym sobie 167 miejsc Zgromadzeniu Narodowym, co stanowi większość dwóch trzecich miejsc, w stosunku do 55 miejsc, które zdobyła PSUV; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy uniemożliwił czterem nowo wybranym przedstawicielom Zgromadzenia Narodowego (przy czym trzech z nich to członkowie opozycji) objęcie urzędu, co pozbawiło opozycję większości dwóch trzecich miejsc;
- G. mając na uwadze, że ostatnie arbitralne aresztowania zwiększyły liczbę więźniów politycznych do ponad stu, przy czym znaleźli się wśród nich przywódcy polityczni, tacy jak Leopoldo López, Antonio Ledezma Daniel Ceballos i Yon Goicoechea;
- H. mając na uwadze, że wenezuelskim przywódcą opozycji i dwukrotnemu kandydatowi na prezydenta Henrique Caprilesowi zakazano sprawowania funkcji politycznych przez okres 15 lat; mając na uwadze, że decyzję tę podjęto w oparciu o rzekome oskarżenia o „nieprawidłowości administracyjne”, gdy pełnił on funkcję gubernatora stanu Miranda;
- I. mając na uwadze, że wenezuelskie siły bezpieczeństwa, w tym gwardia narodowa i policja państwowa, a także nieregularne ugrupowania zbrojne od początku protestów wielokrotnie brutalnie używały siły wobec pokojowych demonstrantów, w tym członków Kongresu, którzy sprzeciwiali się decyzji o unieważnieniu uprawnień Zgromadzenia Narodowego oraz mając na uwadze, że doprowadziło to do śmierci ponad 20 osób, a wiele osób zostało rannych i dokonano wielu aresztowań;
- J. mając na uwadze, że w dniu 3 kwietnia 2017 r. 17 spośród 21 krajów wchodzących w skład Stałej Rady OPA wyraziło poważne zaniepokojenie z powodu niekonstytucyjnej zmiany porządku demokratycznego w Wenezueli; mając na uwadze, że niektóre państwa regionu wyraziły niedawno chęć ułatwienia procesu mediacji w Wenezueli, stwarzając możliwość przełomu w rozmowach;
- K. mając na uwadze, że rząd zawiesił zaplanowane na grudzień 2016 r. wybory lokalne i regionalne oraz pomimo spełnienia wszystkich wymogów konstytucyjnych uniemożliwił przeprowadzenie referendum w sprawie odwołania na mocy przepisu konstytucyjnego, który umożliwia 20 % elektoratu żądać usunięcia niecieszącego się popularnością prezydenta;
1. potępia ciągle niekonstytucyjne naruszenie porządku demokratycznego w Wenezueli, po orzeczeniu wydanym przez Sąd Najwyższy Wenezueli w celu przejęcia uprawnień ustawodawczych Zgromadzenia Narodowego, a także brak rozdziału władzy i niezależności władz państwowych;

Czwartek, 27 kwietnia 2017 r.

2. zdecydowanie odrzuca decyzje Sądu Najwyższego Wenezueli o zawieszeniu uprawnień Zgromadzenia Narodowego i uważa je za działanie z gruntu niedemokratyczne, które bezpośrednio narusza konstytucję Wenezueli; uważa za niezbędne, niezależnie do niedawnej rewizji niektórych elementów tych decyzji, by rząd Wenezueli zapewnił pełne przywrócenie porządku demokratycznego;
 3. wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającą się dramatycznie sytuacją w dziedzinie demokracji, praw człowieka oraz sytuacją społeczno-gospodarczą w Wenezueli, w klimacie rosnącej niestabilności politycznej i społecznej;
 4. apeluje do rządu i Sądu Najwyższego Wenezueli o przestrzeganie konstytucji, w szczególności uprawnień przyznanych wszystkim praworządnie wybranym członkom parlamentu;
 5. wzywa rząd Wenezueli do zagwarantowania rozdziału i niezależności organów władzy oraz do przywrócenia pełnej władzy konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego; przypomina, że rozdział organów władzy oraz brak wzajemnych ingerencji pomiędzy nimi to podstawowa zasada państw demokratycznych opierających się na praworządności;
 6. wzywa rząd Wenezueli do zapewnienia natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych; przypomina, że uwolnienie więźniów politycznych zostało zatwierdzone przez Zgromadzenie Narodowe w ramach ustawy o pojednaniu narodowym, wobec której decyzją władzy wykonawczej postawiono weto; podkreśla, że nie może istnieć trwałe pokojowe rozwiązanie dla Wenezueli dopóki istnieją więźniowie polityczni;
 7. wzywa rząd Wenezueli do przestrzegania konstytucji i do jak najszybszego przedstawienia kalendarza wyborczego, który umożliwi wolne i przejrzyste wybory, jako jedyny sposób na położenie kresu obecnemu impasowi politycznemu; zdecydowanie potępia decyzję wenezuelskiego krajowego *contraloría* o zakazie sprawowania funkcji politycznych przez przywódcę opozycji Henrique Caprilesa przez okres 15 lat; wzywa rząd Wenezueli do zaprzestania praktyki wykluczania przywódców opozycji przez pozbawianie ich praw politycznych;
 8. z zadowoleniem przyjmuje rezolucję przyjętą przez Stałą Radę OPA w dniu 3 kwietnia 2017 r. i wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel do jej poparcia, a także wyrażoną przez wiele krajów regionu chęć ułatwienia procesu mediacji w celu osiągnięcia porozumienia krajowego; wzywa ponadto wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą Komisji do aktywnego zbadania wraz z międzynarodowymi i regionalnymi organizacjami innych środków, które umożliwią UE przywrócenie pełnej demokracji w Wenezueli;
 9. zdecydowanie potępia stosowane przez siły bezpieczeństwa Wenezueli oraz nieregularne ugrupowania zbrojne brutalne represje wobec pokojowych protestów, w wyniku których śmierć poniosło ponad 20 osób, a wiele osób zostało rannych i dokonano wielu aresztowań; wzywa rząd Wenezueli do przeprowadzenia dochodzeń w sprawie wszystkich przypadków śmierci oraz do poszanowania i zagwarantowania konstytucyjnego prawa do wolności pokojowych zgromadzeń; wzywa władze Wenezueli do zagwarantowania bezpieczeństwa i swobody wykonywania praw wszystkim obywatelom, w szczególności obrońcom praw człowieka, dziennikarzom, działaczom politycznym i członkom niezależnych organizacji pozarządowych, którzy narażeni są na większe ryzyko ataków i arbitralne zatrzymania;
 10. wzywa władze wenezuelskie do umożliwienia niesienia pomocy humanitarnej w kraju w trybie pilnym oraz do dopuszczenia organizacji międzynarodowych, które chcą pomóc najbardziej dotkniętym grupom społeczeństwa; wzywa społeczność międzynarodową, a w szczególności kraje sąsiadujące z Wenezuelą i kraje UE do wzięcia pod uwagę, że w wyniku opuszczania kraju przez dużą liczbę obywateli Wenezueli może dojść do kryzysu humanitarnego;
 11. ponawia pilny apel o jak najszybsze wysłanie do Wenezueli delegacji Parlamentu Europejskiego i poprowadzenie dialogu ze wszystkimi stronami konfliktu;
 12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii ds. polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, Europejsko-Latynoamerykańskiemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu oraz sekretarzowi generalnemu Organizacji Państw Amerykańskich.
-